

2023-06-29

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: NTN-2023-00152

Dnr: KFKS-2023-00519

Motion - inför ett låncykelsystem

Inkom den 5 maj 2023 av Johanna Kvist, (S) m.fl.

Förslag till beslut

Natur- och trafiknämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Att Natur- och trafiknämnden fortsatt har i sitt uppdrag att arbeta för att ett låncykelsystem ska kunna införas i Nacka kommun samt att fortsätta samarbeta med grannkommunerna och Region Stockholm i syfte att resor med låncyklar ska kunna ske över kommungränserna.

Sammanfattning av ärendet

Socialdemokraterna yrkar att kommunen ska utreda möjligheten att införa ett låncykelsystem i Nacka och samarbeta med grannkommunerna för att möjliggöra resor över kommungränserna med samma cykel.

Frågan om att införa ett låncykelsystem i Nacka har varit ett politiskt uppdrag för trafikenheten sedan 2012. Trafikenhetens bedömning har varit att Nackaborna tjänas bäst av ett låncykelsystem som fungerar över kommungränsen in till Stockholms stad.

Trafikenheten har arbetat för att möjliggöra för Nacka att ansluta till Stockholms låncykelsystem men av upphandlingstekniska skäl har det varit svårt. Därutöver har det framkommit att de låncyklar Stockholm handlat upp har haft alvarliga brister. Av den anledningen har Nacka valt att avvakta gällande att försöka ansluta till samma system. Stockholm har under våren 2023 brutit avtalet med den upphandlade låncykelleverantören och deras inriktning är att en ny låncykelleverantör ska handlas upp. Fram till dess erbjuder nu Stockholm en temporär leverantör av eldrivna låncyklar, RideMovi till marknadsmässiga priser.

En viktig fråga för Nacka kommun att utreda vidare är upplägg för finansieringen av ett kommunalt upphandlat låncykelsystem. I Stockholm finansieras låncyklarna främst genom reklamintäkter. Nacka har idag inte reklam på offentlig plats och ett generellt ställningstagande kring finansieringsfrågan krävs.

Trafikenheten anser fortsatt att Nackaborna får störst nytta av att Nacka är en del av samma låncykelsystem som Stockholms stad. Trafikenheten förslag för fortsatt hantering av frågan är att Nacka kommun tillsammans med andra kranskommuner, under Regionens och regionala cykelkansliets samordning, deltar i Stockholms stads nästa upphandling. Parallellt bör Nacka fortsätta utreda lämpligt upplägg för finansiering av

lånecyklar i Nacka. Nacka bör även samarbeta med övriga grannkommuner och med Region Stockholm för att möjliggöra för ett kommunövergripande lånecykelsystem i regionen.

Ärendet

Förslagen i motionen

Vid kommunfullmäktiges sammanträde 5 maj lämnade Johanna Kvist (S) mfl in en motion. I motionen föreslås att

- Kommunen utreder möjligheten att införa ett lånecykelsystem i Nacka.
- Kommunen utreder ett eventuellt samarbete med grannkommunerna för att möjliggöra resor över kommungränserna med samma cykel.

Beredning av motionen

Kommunstyrelsen har remitterat motionen till Natur- och trafiknämnden. Efter att Natur- och trafiknämnden har berett motionen kommer ärendet att gå vidare till kommunstyrelsen och därefter till kommunfullmäktige för slutligt beslut.

Enhetens utredning och bedömning

Frågan om att införa ett lånecykelsystem i Nacka har varit ett politiskt uppdrag för trafikenheten sedan 2012. Trafikenhetens bedömning har varit att Nackaborna tjänas bäst av ett lånecykelsystem som fungerar över kommungränsen in till Stockholms stad. Nackas inriktning har därför varit att inte upphandla och införa ett eget lånecykelsystem, eftersom mycket av arbetspendlingen och många målpunkter för Nackaborna finns i Stockholm.

Trafikenheten har haft kontinuerlig kontakt med Trafikkontoret i Stockholms stad och framfört att Nacka önskar vara med i upphandlingen alternativt få möjlighet att ansluta till Stockholms lånecykelsystem. Den 10 maj 2022 invigdes Stockholms nya lånecykelsystem efter en upphandlingsprocess som pågått i flera år och kantats av flera överklaganden. Nacka inkluderades inte i den upphandlingen av lånecyklar men Stockholm stad möjliggjorde för leverantören att ha stationer för lånecyklar upp till 3 kilometer utanför stadens kommungräns. Det motsvarar att lånecyklar skulle kunna placeras ut inom Nacka kommun fram till Nacka Forum.

Det lånecykelsystem Stockholm har handlat upp har haft alvarliga brister vilket gjort att Nacka valt att avvakta gällande att försöka ansluta till samma system. Den 16 maj 2023 bröt Stockholm stad avtalet med leverantören av det upphandlade lånecykelsystemet efter ett drygt år av problem av många olika slag. Problemen har bland annat handlat om fördröjda leveranser, tekniska problem med appen och cyklarna samt brister i cyklarnas konstruktion vilket orsakat olyckor. Trafikborgarrådet i Stockholms stad har uttryckt att målsättningen är att Stockholm ska handla upp ett nytt lånecykelsystem för staden. Fram till dess erbjuds en temporär leverantör av eldrivna lånecyklar, RideMovi till marknadsmässiga priser i likhet med leverantörer av elsparkcykeluthyrning.

En viktig fråga för Nacka kommun att utreda vidare är upplägg för finansieringen av ett lånecykelsystem. I Stockholm var upplägget i det nu brutna avtalet att 90% av kostnaderna finansierades av reklamintäkter från de vitriner som Stockholms stad har på allmän plats. Endast 10% av finansieringen kom från användarnas avgifter (157 kr per år per användare). Nacka har idag inte reklam på allmän plats och ett generellt ställningstagande kring om Nacka bör införa det eller inte krävs. Trafikenheten har bedömt att ett skattefinansierat lånecykelsystem inte skulle vara i enlighet med Nacka kommuns styrmodell.

Nacka kommuns bygglovsenheten har fått i uppdrag att utreda frågan om reklam på allmän plats samt hur och var eventuella reklamvitriner lämpligen kan placeras i Nacka.

Nacka kommuns inköpsenhet har utrett alternativ för hur Nacka skulle kunna genomföra en upphandling för att ansluta sig till Stockholms stads (nu brutna) avtal för lånecykelsystem i efterhand. Utredningen har visat svårigheter med att säkerställa att få samma lånecykelleverantör som Stockholm stad samtidigt som lagstiftning kring offentlig upphandling efterlevs.

Trafikenheten ser därför att den bästa lösningen är att Nacka kommun tillsammans med andra kranskommuner, under Regionens och regionala cykelkansliets samordning, deltar i Stockholms stads nästa upphandling. Alternativt att upphandlingen möjliggör en option för andra kommuner att kunna ansluta sig till det nya lånecykelsystemet.

Trafikenheten fortsätter även att bevaka och arbeta med mobilitetsfrågan generellt, exempelvis gällande möjligheter kopplade till elsparkcyklar och om elsparkcykelbolagen eventuellt även skulle kunna erbjuda andra tjänster såsom elcyklar.

Trafikenheten anser fortsatt att Nackaborna får störst nytta att Nacka är en del av samma lånecykelsystem som Stockholms stad. Trafikenhetens förslag för fortsatt hantering av frågan är att Nacka arbetar för att få möjlighet att ansluta sig till Stockholms lånecykelsystem i samband med nästa upphandling. Parallellt bör Nacka fortsätta utreda lämpligt upplägg för finansiering av lånecyklar i Nacka. Nacka bör även samarbeta med övriga grannkommuner och Region Stockholm för att möjliggöra för ett kommunövergripande lånecykelsystem i regionen.

Ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut innebär i dagsläget inga ekonomiska konsekvenser. Bevakning och utredningar kring frågan bedöms kunna hanteras inom ordinarie budget. I det fall Nacka väljer att införa ett lånecykelsystem kommer det innebära olika kostnader beroende på vald finansieringsmodell.

Konsekvenser för barn

Arbete för att möjliggöra ökad mobilitet och underlätta hållbart resandet som leder till minskad negativ klimatpåverkan innebär positiva konsekvenser för barn.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse daterad den 29 juni 2023

Bilaga: Motion 9 maj 2023, Inför ett lånecykelsystem i Nacka, av Johanna Kvist, (S) m.fl.

Ulrika Haij
Enhetschef
Trafikenheten

Marianne Areskog
Projektledare
Trafikenheten